

Merila za označevanje živil z znakom varovalnega živila v mobilni aplikaciji VešKajJeš

Do uveljavitve nacionalnih meril za dodeljevanje simbola za dodatno označevanje živil z ugodnejšo prehransko sestavo se za potrebe nadgradnje mobilne aplikacije VešKajJeš uporabi merila, ki izhajajo iz usklajenih meril raziskovalnega projekta CRP V3-1901 (21.10.2021; V7), ki so bila na pobudo Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije dodatno prilagojena za skupini sveži sir/skuta in rastlinska olja, kot sledi:

Splošna merila:

Z znakom varovalnega živila v mobilni aplikaciji VešKajJeš se lahko prikazujejo predpakirana živila:

- v katerih niso bili uporabljeni aditivi iz funkcijskega razreda sladil, kot jih določa Priloga I Uredbe (ES) št. 1333/2008 o aditivih za živila;
- v katerih niso bila uporabljena barvila iz Priloge V Uredbe (ES) št. 1333/2008;
- ki imajo označeno hranilno vrednost in izpolnjujejo pogoje glede sestave, opisane v spodnji tabeli.

Dodatna merila za skupine živil:

skupina živil	uporaba znaka oziroma mejne vrednosti hranil na 100 g oz. ml živila	dodatni pogoji in opombe
1. čokolada in bonboni, energijske tablice, sladki prelivni in deserti	Znak se ne uporablja	
2. sladki piškoti, pecivo, kolači; drugi sladki pekovski izdelki in suhe mešanice za njihovo pripravo	Znak se ne uporablja	
3. semena, oreški in drugi prigrizki	Znak se ne uporablja	
4a. sokovi	Znak se ne uporablja	
4b. mleko, mlečni napitki	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g	- brez dodanih sladkorjev
4c. rastlinski napitki	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g - sladkor do 5 g - sol do 0,2 g	- brez dodanih sladkorjev
4d. energijske pijače	Znak se ne uporablja	
4e. druge pijače		
5. sladoledi	Znak se ne uporablja	
6. žita za zajtrk	Znak se uporablja: - sladkor do 13 g - maščobe do 10 g - sol do 1,2 g - vlaknine vsaj 6 g	
7a. jogurti, kisl mleko in podobna živila	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g - sladkor do 10 g	- vsebovani sladkorji izvirajo le iz mleka, sadja/zelenjave oz. pripravkov iz sadja in zelenjave) - skupina zajema tudi jogurtom podobna živila, ki imajo primerljiv namen uporabe, vključno z naravnimi ali

		sadnimi zgoščenimi jogurti, sadnimi skutami ipd.
7b. smetana, maslo	Znak se ne uporablja	
8. siri (vključno s svežim sirom/skuto)		
- trdi siri	Znak se uporablja: - maščobe do 15 g - sol do 1,8 g	
- sveži sir, skuta	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 0,3 g	- brez dodanih sladkorjev - skupina ne zajema podloženih sadnih skut in podobnih izdelkov.
9. gotove, pred- pripravljene in sestavljene jedi	Znak se ne uporablja	
10. mlečni namazi, druge masti in olja		
- mlečni namazi	Znak se uporablja: - nasičene maščobe do 14 g - sol do 1,3 g	- brez dodanih sladkorjev
- druge masti	Znak se ne uporablja.	
- rastlinska olja	Znak se uporablja - nasičene maščobe do 20% skupnih maščob - enkrat nenasičene maščobe vsaj 45% skupnih maščob	-izdelki so lahko aromatizirani (npr. z dišavnicami idr.)
11. kruh, krušni izdelki in sušeni izdelki iz žit	Znak se uporablja: - maščobe do 10 g - sladkor do 5 g - sol do 1,2 g - vlaknina vsaj 5 g	
12. žita, riž, sveže ali sušene testenine, kuhane testenine, Stročnice	Znak se uporablja: - maščobe do 10 g - sladkor do 5 g - sol do 1,0 g - vlaknina vsaj 5 g	
13. sveže in zmrznjeno meso (tudi perutnina in ribe)	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 1,0 g	
14. izdelki iz mesa (tudi perutnina in ribe)	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 1,7 g	
15. sveže in zmrznjeno sadje, zelenjava in stročnice	Znak se uporablja	
16. predelano sadje, zelenjava in stročnice	Znak se uporablja: - maščobe do 5 g - sladkor do 10 g - sol do 1 g	
17. omake in prelive	Znak se ne uporablja	
18. prehranska dopolnila	Znak se ne uporablja	

Opomba: Skupine živil so podrobneje opredeljene v dokumentu Prehranske smernice za oblikovanje pravil ravnanja za zaščito otrok pred neprimernimi komercialnimi sporočili (Ministrstvo za zdravje RS, julij 2006).¹

¹ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Preventiva-in-skrb-za-zdravje/Varovanje-in-krepitev-zdravja/prehrana-in-telesna-dejavnost/prehranske_smernice-oglasovanje_072016.pdf